

GEMEENTE

energieneutraal

DE BILT 2030

routekaart

ONDERTEKENAARS BILTS ENERGIEAKKOORD

Woonstichting SSW, HDSR de Stichtse Rijnlanden, gemeente De Bilt, Poonawalla Science Park, Utrechts Landschap, De Werkplaats, De Bilthuysen, Business Contact De Bilt, Sweco Nederland, BENG!, Energiecentrum De Bilt, KNMI, Eneco, Biltse Sport Federatie, LTO Noord, Stedin

Inhoudsopgave

Een Routekaart om te komen tot een energieneutraal De Bilt	2
Waarom een energieneutraal De Bilt in 2030?	4
Samen werken aan de energietransitie in De Bilt voor milieu en portemonnee	5
Waar staan we nu: de opgave	7
De energiestrategie	10
Wonen	14
Werken en produceren	17
Mobiliteit en transport	20
Het goede voorbeeld	21
Van het aardgas af	24
Grootschalige opwekking hernieuwbare energie	28

Colofon

tekst

Komdeur Consultancy

opmaak en visualisatie

De Procescartograaf

fotografie

Dan Goodwin

E. Dronkert

Jean de la Tete

wikimedia

KONINKLIJK NEDERLANDS METEOROLOGISCH INSTITUUT, DE BILT

ENERGIENEUTRAAL: HET GEBRUIK AAN ENERGIE IS GELIJK AAN
DE ZELF OPGEWekte DUURZAME ENERGIE.
ENERGIEGEBRUIK IS WARMTE, ELEKTRICITEIT EN BRANDSTOF.

Een Routekaart om te komen tot een energieneutraal De Bilt

Voor u ligt de Routekaart Energieneutraal De Bilt 2030 (hierna: Routekaart). Deze Routekaart geeft richting aan de activiteiten die de gemeente en haar partners op de korte- en de lange termijn uitvoeren om in 2030 een energieneutrale gemeente te zijn. Daarvoor is een aantal uitgangspunten met betrekking tot het proces, de rol die de gemeente hierin vervult en de inhoud, opgenomen. Hierover neemt de gemeenteraad een besluit. Daarnaast bevat deze Routekaart de doelen en

activiteiten van de gemeente en haar partners voor de korte termijn met een doorkijk naar de lange termijn. De ontwikkelingen op het gebied van energieneutraliteit gaan snel en kunnen in een stroomversnelling raken waardoor gestelde doelen veel sneller dichterbij komen. Deze Routekaart is niet dichtgetimmerd maar groeit zij mee. Als er nieuwe stappen worden gezet, wordt de Routekaart aangepast. Zonder het einddoel uit het oog te verliezen of de benodigde inspanning te verminderen.

15 DECEMBER 2015 KLIMAATAKKOORD PARIJS,
ONDERTEKEND DOOR 195 LANDEN.

6 SEPTEMBER 2013 NATIONAAL ENERGIEAKKOORD
ONDERTEKEND DOOR MEER DAN 40 ORGANISATIES,
WAARONDER DE VNG NAMENS DE GEMEENTEN
(ENERGIEAKKOORDSER.NL).

19 SEPTEMBER 2016 GOEDKEURING VAN
DE ENERGIEAGENDA DOOR PROVINCIALE STATEN UTRECHT
(PROVINCIE UTRECHT.NL).

25 AUGUSTUS 2016 BILTS ENERGIEAKKOORD,
ONDERTEKEND DOOR 16 PARTIJEN.

Waarom een energieneutraal De Bilt in 2030?

De opwarming van de aarde (klimaatverandering) neemt vandaag de dag een belangrijke plaats in, op de mondiale-, nationale-, regionale en lokale agenda's. Op alle niveaus worden afspraken gemaakt om de uitstoot van CO₂, één van de veroorzakers, terug te dringen. De grote uitdaging hierin is het besparen van energie, het verminderen van het gebruik van fossiele brandstoffen zoals olie, kolen en aardgas en in te zetten op duurzame energiebronnen zoals onder andere zon, wind, water, aardwarmte en biogas. Ook wel de energietransitie genoemd.

In Nederland zijn ook afspraken gemaakt tussen publieke, private en maatschappelijke organisaties over realisatie van deze transitie. Deze zijn vastgelegd in het Nationaal Energieakkoord. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is, namens de gemeenten, partner in het akkoord en heeft afspraken gemaakt waarvoor gemeenten 'aan de lat staan'. Dit is bijvoorbeeld het maken van prestatieafspraken met de woningcorporaties over energiezuinige woningen, het nemen van besluiten over de planologische inpassing van grootschalige energie-opwekking zoals zonnenvelden en windmolens, het doorvoeren van maatregelen m.b.t. haar eigen bedrijfsvoering en het voeren van de regio

over de transitie van de warmtevoorziening (zie 'van het aardgas af'). De energietransitie heeft een positieve invloed op de economie en de maatschappij. Het brengt nieuwe (lokale) werkgelegenheid voor onder andere de bouwsector, de onderzoeks- en adviesbranche en de energiemarkt. En als De Bilt haar eigen energie opwekt, blijft het geld binnen de eigen gemeenschap. Ook ontstaan er maatschappelijke bewegingen en nieuwe vormen van samenwerking tussen burgers, bedrijfsleven en overheden die leiden tot innovaties.

In het Bilts Manifest (ToekomstBilt 2030) en de Structuurvisie gemeente De Bilt 2030, zijn de kwaliteiten van de gemeente benoemd en ingezet als onderlegger voor de Structuurvisie. De ambitie om in 2030 energieneutraal te zijn, is ook opgenomen in het Bilts manifest en de structuurvisie. De Bilt wordt op die manier zowel letterlijk (ruimte en groen) als figuurlijk (duurzame energie) een 'groene' gemeente. En de ontwikkeling van hoogwaardige kennis op het thema life-science kan worden uitgebreid naar 'energy-science'. Daarnaast kan de energietransitie een positieve bijdrage leveren aan de sociaal economische vitaliteit van de kernen, de 'krachtige kernen'.

Stappen naar energieneutraliteit

Benoemen van de opgave

Benutten van kansen

Borgen van afspraken

Belonen van iconen

Samen werken aan de energietransitie

UITGANGSPUNT 1:

DE GEMEENTE FACILITEERT HET TRANSITIEPROCES, STIMULEERT INITIATIEVEN EN ONTWIKKELT DAARVOOR INSTRUMENTARIUM.

In de gemeente De Bilt zijn diverse partijen aan de slag gegaan, om een bijdrage te leveren aan de Biltse energietransitie. Ieder vanuit een eigen motivatie en waar nodig in nauwe samenwerking met anderen. Hierin zijn een aantal belangrijke stappen gezet.

De gemeente heeft in 2015 het Duurzaamheidsprogramma Gemeente De Bilt 2015-2018 'Groene meters maken' vastgesteld. De ambitie 'Ergieneutrale gemeente in 2030' is door het onderzoeksbureau Overview/CE Delft (Ergieneutraal De Bilt, Technische mogelijkheden voor een ergieneutrale gemeente) gekwantificeerd. Hierdoor is meer inzicht verkregen in de opgave, kunnen concrete doelstellingen worden geformuleerd en is er een basis voor monitoring.

Het realiseren van de doelstellingen kan de gemeente niet alleen en daarom werkt zij samen met anderen. Een belangrijke partner is de Biltse Energie Neutrale Gemeenschap (BENG!) die in juli 2013 is opgericht (beng2030.nl). BENG! geeft adviezen over besparen en opwekken, stimuleert de inzet van schone energie en produceert en levert duurzame energie.

Samen met BENG! heeft de gemeente het Bilts Energie Beraad gefaciliteerd waarin Biltse stakeholders het lokale energievraagstuk hebben geagendeerd en de eerste mogelijkheden voor energiebesparing en –opwekking, en het benutten van de kansen, hebben verkend. Vervolgens zijn de eerste afspraken geborgd in het Bilts Energie Akkoord (BEA). Een uniek akkoord dat door de samenwerkende partijen op

25 augustus 2016 is ondertekend. Het akkoord gaat uit van een gezamenlijke ambitie en bevat een beknopte beschrijving van de individuele doelen en activiteiten die in de komende jaren, tot 2020, worden gerealiseerd, en bijdragen aan het einddoel van 2030. Deze zijn verder uitgewerkt en gekwantificeerd in het document 'Bilts Energie Akkoord, Tussenstop 2020', (EWWConsultancy, januari 2017).

De gemeente speelt een belangrijke rol in dit transitieproces en neemt daarin ook haar verantwoordelijkheid. Op dit moment is de gemeente aanjager en facilitator. Wel moeten de nodige instrumenten ontwikkeld worden om beter te kunnen faciliteren zoals het beleid voor zonnevelden.

Waar staan we nu: de opgave

In 2014 bedroeg de totale energievraag van de gemeente De Bilt 2.750 TJ (61% in de vorm van aardgas). Hiervan is circa de helft toe te schrijven aan de huishoudens, iets minder dan 20% aan het wegverkeer¹, 11% aan de commerciële dienstverlening en evenzoveel aan de industrie, 8% aan de publieke dienstverlening en 1% aan de landbouw en overig. De energiekosten bedragen jaarlijks 72 miljoen euro, waarvan 40 miljoen euro door de huishoudens wordt betaald aan veelal grote buitenlandse energiemaatschappijen.

In mei 2016 is door Overview/ CE Delft onderzoek gedaan naar de technische mogelijkheden voor een energieneutrale gemeente. Uit het onderzoek blijkt dat het mogelijk is om energie, voornamelijk gas, te besparen en daarmee op den duur de energievraag met de helft (53%) te reduceren. Daarmee kunnen de Biltse huishoudens 20 miljoen euro per jaar besparen. Om energieneutraal te worden, moet het resterende deel (1280 TJ), de andere helft, vervolgens in De Bilt worden opgewekt.

We beginnen niet bij nul, er zijn namelijk al veel stappen gezet zoals bijvoorbeeld het maken van afspraken over besparingen en opwekking van energie vastgelegd in het Bilts Energie Akkoord, vorming van het Bilts Energie Beraad maar ook meer praktische projecten/maatregelen zoals

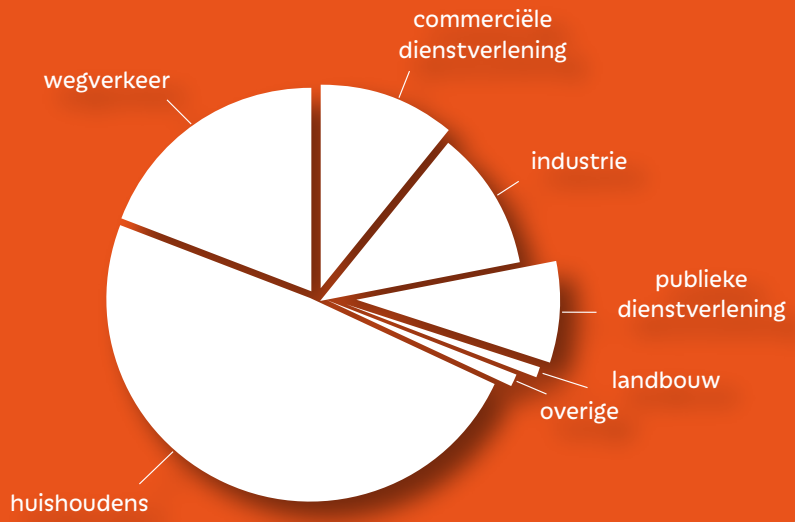
realisatie van een nul-op-de-meter appartementencomplex door woonstichting SSW, het uitvoeren van energiescans voor bedrijven en huishoudens, het opleiden van energiecoaches en het geven van adviezen over duurzame maatregelen aan bewoners door BENG!. De gemeente heeft onder andere warmte-koude-opslag en zonnepanelen voor het gemeentekantoor gerealiseerd, faciliteert een gemeentelijk dekkende oplaadinfrastructuur en heeft onlangs een vooruitstrevend duurzaam bouwen beleid (DuBo-beleid) vastgesteld.

Er vindt al beperkt grootschalige energieopwekking plaats zoals op de rioolwaterzuivering van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR). Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar mogelijkheden voor een energiepark op het voormalig terrein van het RIVM. Het aantal zonnepanelen op woningen groeit gestaag.

BESPARING OP ENERGIEVRAAG

HUIDIGE VERDELING ENERGIEVERBRUIK

ANWB
MAARTENSDUK 1,3
BILTHOVEN 3,5
SOESTDUK 6,6
DE BILT 7,5
RIDDEROORDSE BOSSEN -
LAGE VUURSICHE 2,8
EUCKENSTEINSE BOSSEN -

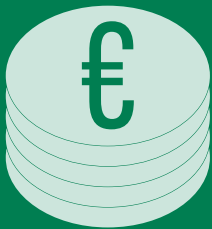
2 x

Huishof

De energie strategie

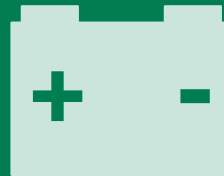
Strategieën

Om te komen tot energieneutraliteit zijn verschillende strategieën in te zetten.

Besparen

Besparen kan door mensen bewust te maken van hun energieverbruik en hen te stimuleren hierop te besparen (licht uit, verwarming lager, etc.). Een volgende stap is isolatie van gebouwen zoals woningen, maatschappelijk vastgoed, kantoren en bedrijfsgebouwen, het energiezuinig maken van productieprocessen door inzet van nieuwe technieken en slimmer omgaan met ons vervoer.

Opslaan

Opslaan van energie is een belangrijke schakel in de keten. Opslag kan met bijvoorbeeld gebruikmaking van accu's of door opslag in de bodem. Dit zijn ingewikkelde processen waar veel onderzoek naar wordt gedaan en nieuwe ontwikkelingen elkaar in rap tempo opvolgen. De echte grote sprong voorwaarts moet hierin nog gemaakt worden maar ligt wellicht dichtbij.

Hergebruiken

Hergebruiken van energie is mogelijk door bijvoorbeeld restwarmte die vrijkomt bij productieprocessen in te zetten voor het verwarmen van woningen.

Opwekken

Opwekken van energie kan kleinschalig en grootschalig plaatsvinden door inzet van natuurlijke bronnen zoals zon, wind, water, aardwarmte, biomassa, et cetera.

Er zijn verschillende routes waarop de strategieën kunnen worden toegepast. Dit zijn:

Wonen

particuliere , vakantie en huurwoningen, verpleeg/verzorgingshuizen.

Werken en produceren

diensten, productieprocessen en huisvesting.

Mobiliteit en transport

personen en goederenvervoer.

Communicatie

Naast het actief inzetten op besparen, hergebruiken, opslaan en op wekken is communicatie een belangrijk middel om bewustwording en urgentie te creëren, mensen te enthousiasmeren en te stimuleren en om kennis en de behaalde successen te delen.

ROUTE V	STRATEGIE V	 besparen	 hergebruiken	 opslaan	 opwekken
 wonen	Isolatie	Warmte	In de bodem	Zonnepanelen	
 werken en produceren	Schoner produceren	Warmte	In de bodem	Zonnepanelen	
 mobiliteit en transport	OV fietsen Elektrisch rijden		Opslag in accu's		

Door de strategieën toe te passen op de routes en de mogelijkheden te verkennen, ontstaat een matrix met een veelheid aan activiteiten/maatregelen. De voorgestelde activiteiten/maatregelen worden hierna per route begoemd.

Wonen

De route wonen, gaat over de huur en koopwoningen, vakantiewoningen en verpleeg/verzorgingshuizen. Daarin zijn drie doelgroepen te onderscheiden namelijk eigenaar/gebruiker, eigenaar/verhuurder (particuliere verhuur, woningcorporaties en zorginstellingen) en huurder/gebruiker.

De huishoudens in De Bilt zijn de grootste gebruikersgroep van energie (voornamelijk gas en in mindere mate elektra). Op het gasverbruik en in mindere mate op elektriciteit, is veel te besparen. Als dat lukt, wordt een grote stap naar energieneutraliteit gezet. Het gaat hier echter om individuele huishoudens en het is een uitdaging om hen individueel te bewegen hiervoor vrijwillig maatregelen te treffen. BENG! en de gemeente hebben hiervoor activiteiten ontwikkeld zoals inzet van energiecoaches, geven van voorlichting, et cetera. De woningcorporatie SSW werkt aan het uitvoeren van de afspraken uit het Nationaal Energieakkoord. Zij heeft daarvoor de woningen aan de Henrica van Erpweg gerenoveerd waardoor die een A label hebben gekregen en woningen aan de Samuel van Houtenweg zijn nu op de meter woningen geworden.

Besparingen worden behaald door inzet van isolatiemaatregelen, zuinige installaties en gedragsverandering. Om op een duurzame wijze in de resterende warmtevraag te voorzien, wordt ingezet op andere bronnen zoals aardwarmte, warmtepomp en warmte koude opslag.

Naast besparen is ook kleinschalige opwekking voor eigen gebruik (zonne energie, warmtepomp) noodzakelijk om de woning energieneutraal te krijgen.

**UITGANGSPUNT 2:
DE GEMEENTE GEEFT PRIORITEIT AAN
HET BESPAREN VAN ENERGIE. DAARBIJ
WORDT INGEZET OP DE HUISHOUDENS
ALS GROOTSTE GEBRUIKERSGROEP.**

Om de doelstelling te bereiken, worden van particuliere eigenaren en de woningcorporatie forse investeringen gevraagd. Zij worden hierin ondersteund door verschillende partijen die de volgen de activiteiten (verder) ontwikkelen en uitvoeren:

Stimuleren van energiebesparing bij de particuliere huishoudens (eigenaren, verhuurders en VvE's) door inzet op gezamenlijke voorlichting en inzet van stimuleringsmaatregelen uitgevoerd door BENC!, de Biltse Sportfederatie (BSF), de woningcorporatie, Energie Centrum De Bilt en de gemeente. Hiervoor wordt een gezamenlijk communicatieplan opgesteld;

Stimuleren van opwekking van zonne-energie door particuliere woningeigenaren en VvE's door inzet van gezamenlijke voorlichting en stimuleringsmaatregelen, uitgevoerd door BENC!, de Biltse Sportfederatie (BSF) en de gemeente. Dit wordt opgenomen in het communicatieplan;

Verduurzamen van woningen in de huursector tot gemiddeld label B in 2020 door SSW

(afspraak Landelijk Energieakkoord);

Onderzoek naar en uitvoeren van het energieneutraal maken en afkoppelen van het aardgas van de woningen in de wijk Tuinstraatkwartier door sloop en nieuwbouw of renovatie (2018-2022) door woningcorporatie SSW;

Inzet van beleid zoals DuBo door de gemeente om woningeigenaren en ontwikkelaars/bouwers te stimuleren en/of te verplichten in te zetten op (bijna) nul op de meter woningen. Nieuwbouw moet vanaf 2020 voldoen aan de eisen van Bijna Energie Neutraal Gebouw;

Verduurzamen van (gehuurd) vastgoed door De Bilthuysen;

Leveren van duurzame energie aan particuliere huishoudens door BENC!;

Leveren van zonne-energie met inzet van postcode roosregeling voor omwonenden door BENC! in samenwerking met Poonawalla Science Park bv;

Realiseren van 500 zonnepanelen op de eigen locaties door De Bilthuysen;

Belonen van succesvolle acties en projecten door deze zichtbaar te maken en te etaleren met het duurzaamheidssymbool en aandacht in de media met als doel anderen te inspireren en te stimuleren.

Werken en produceren

Deze route gaat over werken en produceren en kent een grote diversiteit aan doelgroepen: dienstverlenende instanties (kantoren, ziekenhuizen), (onderzoeks)instituten (onderwijs, RIVM), bouw nijverheid (bouwbedrijven), industrie (productie) maar ook het MKB (winkels, horeca) en agrarische bedrijven. Bij werken en produceren wordt gekeken naar besparings- en opwekkingsmogelijkheden van de gebouwen en de productieprocessen. M.b.t. de gebouwen zijn er vergelijkbare maatregelen te treffen als bij de route Wonen. Sinds 2015 zijn eigenaren van gebouwen voor gezondheidszorg, publieke dienstverlening, onderwijs, horeca, sport en verkoop, verplicht een energielabel te overleggen wanneer verkoop, verhuur of oplevering plaats vindt. Daarmee wordt zichtbaar wat de stand van zaken is en welke mogelijkheden er zijn om energie te besparen.

Voor de productieprocessen is er een breed scala aan mogelijkheden. Een administratiekantoor heeft bijvoorbeeld een ander productieproces dan een chemische fabriek of een agrarisch bedrijf. Dat betekent dat maatregelen voor productieprocessen heel specifiek zijn. Binnen de gemeente De Bilt zijn voornamelijk dienstverlenende en onderzoeksinstelling gevestigd naast agrarische bedrijven, bouwnijverheid en het MKB. De volgende maatregelen worden uitgevoerd:

- Stimuleren van bedrijven om te verduurzamen en energie te besparen door voorlichting te geven en te helpen bij de uitvoering door Business Contact De Bilt, Energiecentrum De Bilt en BENC!;
- Stimuleren van bedrijven om duurzame energie op te wekken met inzet van zonnepanelen op het dak (of elders) door BENC!;
-   Stimuleren agrariërs te komen tot energiebesparing en opwekking door geven van voorlichting en advies door LTO en BENC!;
- Vermindering energieverbruik met 20% door RIVM;
- Vermindering CO2 uitstoot met 20% door inzet op vermindering autokilometers woon-werkverkeer en dienstreizen door RIVM;
- Plaatsen van 4000 zonnepanelen voor omwonenden (postcoderoosregeling) door Poonawalla Science Park bv in samenwerking met BENC!;

- Inzet op energiebesparing door herontwikkeling panden die vrijkomen na de verhuizing van het RIVM (40.000 m2) door Poonawalla Science Park bv.;
- Uitvoeren van verduurzamingsmaatregelen voor het kantoor in De Bilt en het vervoer door Sweco;
- Elektrificeren eigen wagenpark en besparen en opwekken van energie voor eigen gebouwen op landgoed Oostbroek.
-   Onderzoek naar mogelijkheden van energiebesparing en opwekking met inzet van de panden van de scholen, kinderopvang en sportaccommodaties aan de Jan Steenlaan/Kees Boekelaan door Werkplaats Kindergemeenschap.
- Handhaving bij bedrijven op het nemen van duurzame maatregelen door OPDRU.

Mobiliteit en transport

Het energiegebruik op de route mobiliteit en transport (OV, auto, vrachtverkeer, brommers, etc.) wordt per gemeente berekend. De gemeente De Bilt ligt tussen rijks- en provinciale wegen waarvan het energiegebruik aan de gemeente wordt toegerekend. De invloedssfeer van de gemeente beperkt zich echter tot het lokale verkeer. Met inzet van stimuleringsmaatregelen kan het energiegebruik door lokaal verkeer verminderd worden. Daarbij is de initiatiefnemer sterk afhankelijk van het gedrag van de automobilist en de vervoerder. Er wordt al jaren onderzoek gedaan naar gedragsverandering m.b.t. mobiliteit en daaruit blijkt dat beïnvloeding van bijvoorbeeld auto- en OV-gebruik lastig is.

De maatregelen op het gebied van mobiliteit en transport die individuele bedrijven nemen, zijn opgenomen onder het thema 'werken en produceren'.

De volgende maatregelen worden uitgevoerd:

  Realiseren van de oplaadstructuur door plaatsing van 40 laadpalen (80 oplaadpunten) tot 2018 door de gemeente in samenwerking met Metropool Regio Amsterdam Elektrisch;

 Stimuleren elektrisch vervoer door de gemeente, BENC! en autobranche;

 Zorgen voor aantrekkelijke fietsroutes en toegankelijk openbaar vervoer en die opnemen in het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan.

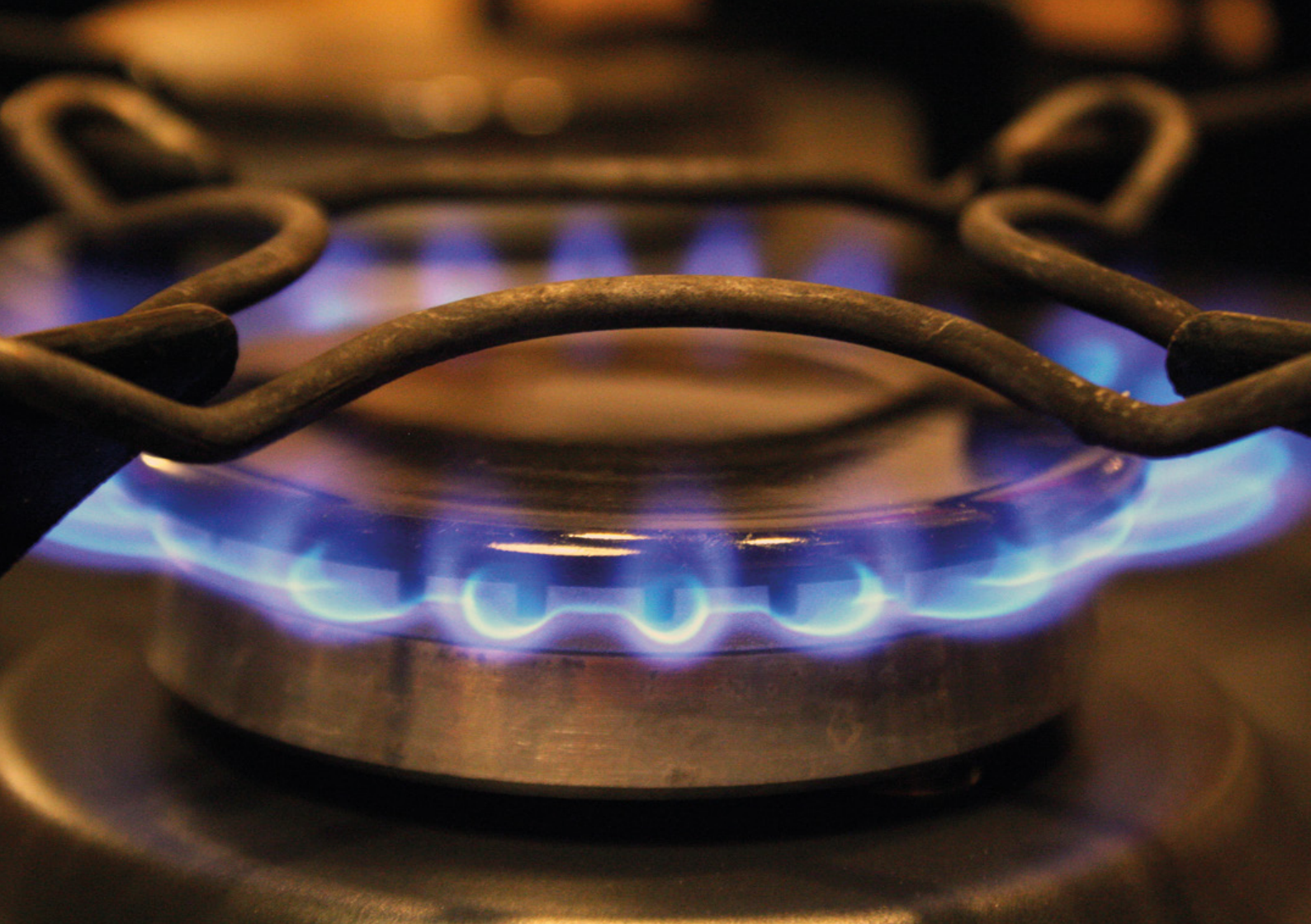
Het goede voorbeeld

De gemeente geeft het goede voorbeeld daar waar het gaat om haar werkwijze, rol en beheer van haar eigendommen. Zij stimuleert anderen een bijdrage te leveren door voorlichting te geven en met inzet van kennis en financiële middelen. Daarnaast kan zij repressief optreden met inzet van beleid en wet- en regelgeving (wet milieubeheer en in de nabije toekomst de omgevingswet). Tevens wordt van de gemeente verlangd dat zij regie voert in de transitie van de warmtevoorziening. De gemeente wordt op haar beurt weer ondersteund door de ondersteuningsstructuur van de VNG en werkt daarin samen in U16 verband.

² Op 29 september 2014 sloten bouwers, gemeenten, vraagvertegenwoordigers, banken en maatschappelijke partijen een deal. Het doel was om met elkaar NUL op de Meter aanbod te ontwikkelen, vraag te creëren en condities te realiseren om dat mogelijk te maken.

De gemeente gaat de volgende activiteiten (laten) uitvoeren:

- Haalbaarheidsonderzoek en realisatie van een ecowijk;
- Realiseren van Nul op de meter proefwoningen in samenwerking met BENG! in het kader van de Deal Stroomversnelling Koopwoningen²
- Toepassen van het beleid Duurzaam Bouwen bij alle projecten via intentie en anterieure overeenkomsten en adviseren bij bouwprojecten. Bij nieuwbouw is het GPR instrument dat duurzaamheid voor een gebouw in kaart brengt, voor ontwikkelaars en aan nemers beschikbaar gesteld;
- Verduurzamen van het Meerjaren Onderhouds Plan (MOP) gemeentelijk vastgoed in 2018. Op basis daarvan worden doelen vastgesteld voor het totale energiegebruik van het gemeentelijk vastgoed waarbij wordt ingezet op energiegedragsverandering van de gebruikers, isolatie, inzet technische hulpmiddelen, ledverlichting en andere maatregelen;
- Inzetten van gemeentelijk vastgoed om zonne-energie op te wekken (max 457.749 kWh/jaar). Hiervoor is SDE+ subsidie ontvangen (3 panden). Dit vindt tevens plaats in het kader van het verduurzamen van het MOP;
-   Streven naar een duurzame nieuwbouw van het zwembad met inzet van rioolthermie en zonnepanelen;
-   Streven naar energieneutraal gemeentelijk vastgoed in 2030;
- In samenwerking met o.a. BENG! bewustwording van de noodzaak van energieneutraliteit bij alle partijen vergroten met inzet van communicatie;
- Faciliteren van het Bilts Energieakkoord door stimuleren van kennisuitwisseling op het gebied van beleid, subsidiemogelijkheden en techniek, partijen aan te jagen om tussentijds de stand op te maken en tot nieuwe afspraken voor nieuwe activiteiten te komen en nieuwe partners te zoeken;
- Ontwikkelen van een energiebestemmingsplan, in het kader van de Omgevingswet (2019) om ontwikkelingen en implementatie van technische mogelijkheden te versnellen;
- Activiteiten ondernemen om op het totale energiegebruik in de openbare ruimte te besparen;
- Uitvoeren van het afvalinzamelingsplan in 2017; Uiteindelijk doel is het halveren van restafval in 2020;
- Voortzetten van het afkoppelen van regenwater van het riool waardoor energie wordt bespaard;
- Verduurzamen van de openbare verlichting door gebruik van LED;
- Energieneutraliteit en duurzaamheid is integraal onderdeel van alle gemeentelijke beleidsvelden.
- De gemeente biedt ruimte voor experimenten en innovaties.

Van het aardgas af

De Energieagenda van minister Kamp zet in op een sterke vermindering van aardgas door besparing en inzet van duurzame warmte. Dit is een enorme opgave omdat duurzame alternatieven voor aardgas beperkt beschikbaar zijn, het beperken van aardgas (isolatie) en het vervangen van gasgestookte installaties inclusief het netwerk een forse investering vraagt en de transitie een grote impact op de leefomgeving heeft. Dit vraagt om lokaal maatwerk. Het kabinet onderschrijft dat en is van mening dat de gemeenten de regie moeten nemen in de lokale transitie van de warmtevoorziening.

De gemeenten leggen daarvoor de activiteiten voor de aardgastransitie vast in een omgevingsplan dat daarmee ook fungeert als lokaal energie- en warmteplan.

Het Rijk bereidt op dit moment wet- en regelgeving voor mede op basis van de uitkomsten van de zogenaamde Green Deal pilot gasloze wijken die ruimte biedt om te experimenteren. Daarnaast vindt ook onderzoek plaats naar haalbare alternatieven zoals de inzet van aardwarmte, restwarmte, et cetera. En vooral hoe dat dan kan worden ingezet.

GEBRUIK VAN AARDGAS

verwarming

tapwater

koken

KOSTEN ENERGIENEUTRAAL MAKEN WONINGEN

UITGANGSPUNT 3: DE GEMEENTE WIL IN 2030 STAPSGEWIJS VAN HET AARDGAS AF EN NEEMT DAARIN SAMEN MET DE DIRECT BETROKKENEN DE REGIE.

Het gebruik van aardgas in De Bilt bedraagt 61% van het totale energieverbruik. Aardgas wordt vooral gebruikt door de huishoudens voor verwarming van het huis en tapwater en voor een klein deel om te koken. Door zuinig om te gaan met gas (verwarming laag, etc) wordt iets bespaard. Het toepassen van isolatiemaatregelen levert al een grotere besparing op maar de grote sprong wordt gemaakt met het volledig energieneutraal maken van een woning. De kosten hiervoor variëren van circa €15.000, (nieuwbouw) tot €35.000 - €60.000, (bestaande woning). Voor de resterende warmtevraag kan ingezet worden op aardwarmte of all electric woningen.

De gemeente streeft ernaar in de toekomst een aardgasloze gemeente te zijn. Dat heeft echter verregaande consequenties en daarom wil zij dit met betrokken partijen onderzoeken.

De gemeente neemt hierin de regie en start met de volgende activiteiten:

Verzamelen en ontwikkelen, met betrokken partners, van kennis over de route die het mogelijk maakt te komen tot een aardgasloze gemeente. Zij hanteert daarbij de wijkgerichte aanpak;

Opstellen van een omgevingsplan dat fungeert als energie en warmteplan door de gemeente;

Waar nu al mogelijk stimuleren dat nieuwbouw(wijken) niet meer op het gasnet wordt aangesloten.

UITGANGSPUNT 4:

DE GEMEENTE GEEFT DE VOORKEUR AAN HET PLAATSEN VAN ZONNEPANELEN OP DAKEN BOVEN VELDOPSTELLINGEN. INITIATIEVEN VOOR ZONNEVELDEN WORDEN GETOETST AAN 'BELEID DUURZAME ENERGIE M.B.T. ZONNEVELDEN', GEMEENTE DE BILT, NOVEMBER 2016.

UITGANGSPUNT 5:

GROOTSCHALIGE OPWEKKING VAN ENERGIE WORDT ALLEEN DOOR DE GEMEENTE GEFACILITEERD ALS HET EEN BOTTOM-UP INITIATIEF IS, HET DRAAGVLAK GENIET, DE OPBRENGST TEN GOEDE KOMT AAN DE GEMEENSCHAP EN ER SPRAKE IS VAN RUIMTE VOOR PARTICIPATIE.

Grootschalige opwekking hernieuwbare energie

De energietransitie heeft een grote impact op de fysieke leefomgeving en stelt de gemeente voor grote ruimtelijke uitdagingen. Of het nu gaat om windenergie, zonnepanelen op daken of in een veldopstelling, biomassacentrales of geothermie, de leefomgeving wordt hierdoor beïnvloed. Dat vraagt van de gemeente een visie op de ruimtelijke inpassing van de verschillen de vormen van energieopwekking. Voor grootschalige opwekking met inzet van zonnepanelen in veldopstelling heeft de gemeente reeds beleid ontwikkeld (Zonnevelden gemeente De Bilt, nov 2016) wat na vaststelling door de raad als toetsingskader dient.

Voor andere vormen van grootschalige opwekking is nog geen gemeentelijk ruimtelijk beleid ontwikkeld.

Naast de ruimtelijke impact is er bij grootschalige opwekking ook sprake van een sociaal maatschappelijke impact. Bekend is de weerstand tegen onder andere windmolens. Veel procedures eindigen bij de Raad van

State en binnen een gemeenschap komen groepen soms lijnrecht tegenover elkaar te staan. Maar vaak brengt het ook eensgezindheid en welvaart zoals bij verschillende initiatieven voor dorpsmolens in onder andere Friesland. De opbrengsten van de windmolens vloeien terug naar de dorpen waarmee sociale projecten worden gefinancierd.

De gemeente is bereid planologische medewerking te verlenen aan grootschalige energieopwekking onder de voorwaarde dat het een lokaal initiatief is, inwoners de mogelijkheid krijgen om te participeren en het initiatief, draagvlak geniet onder een groot deel van de bevolking. Het initiatief moet uiteraard passen binnen de huidige wet en regelgeving en rekening houden met ruimtelijke kwaliteit.

De gemeente is zelf geen initiatiefnemer voor grootschalige energieopwekking. Er zijn wel andere initiatieven zoals:

Onderzoek naar mogelijkheden voor Grootschalige energieopwekking met inzet van zonnepanelen.

Plaatsen van 4000 zonnepanelen op het Poonawalla Science Park voor omwonenden door Poonawalla Science Park bv in samenwerking met BENG!

